

Лю Чан

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Київ, Україна)

Науковий керівник – д. філол. н., доцент Юган Н. Л.

«ОДИН ПОЯС ТА ШЛЯХ» : КИТАЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ КУЛЬТУРНІ ЗВ'ЯЗКИ

Китайсько-українські культурні стосунки протягом багатьох століть розвивалися нерівномірно: у одні періоди розвитку історії та суспільства вони мали прямий характер, а в інші – опосередкований (наприклад, у часи існування СРСР).

У радянський період китайською мовою було видано твори Т. Шевченка, Лесі Українки, І. Франка, О. Гончара, М. Стельмаха, Б. Олійника [3, с. 78]. У 1950-х рр. в китайських перекладах з'явилася поезія Т. Шевченка (ще в 1912 р. в газеті «Мінсінь Жибао» письменник Чжоу Цзожень розповів про життя та творчість великого Кобзаря, в 1934 р. в Китаї вперше були опубліковані твори Т. Шевченка), І. Франко, Лесі Українки. У 1956 р. в Китаї широко відзначалося 100-річчя зі дня народження І. Франка, а в 1961-му – 100-річчя зі дня смерті Т. Шевченка.

У період різкого погіршення радянсько-китайських відносин, в кінці 1960-х – середині 1980-х рр., в Китаї були переведені й опубліковані праця І. Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?» (1972) і книга П. Шелеста «Україно наша радянська» (1974). У 1979 р. після візиту в Китай трьох українських вчених із західної діаспори – Богдана Боцюркова, Бориса Левицького та Петра Потічного – зав'язалися контакти китайських вчених з українознавцями Заходу.

Українські переклади Лу Сіня, Лао Ше, Ду Пенчена, Мао Дуня, Ба Цзіня, Пу Сунліна та інших здійснювались мовознавцем І. Чирко.

З проголошенням державної незалежності України та встановленням українсько-китайських дипломатичних відносин в Китаї помітно зріс

інтерес до українознавства. Після перерви відновив роботу Центр вивчення України Уханського університету, який був створений у 1960-х рр.

Інститут лексикографії Хейлунцзянського університету в Харбіні за допомогою Канадського інституту підготував і видав у Пекіні українсько-китайський словник. У майбутніх планах цього ЗВО – випуск китайсько-українського навчального словника, граматики української мови, самовчителя української мови для китайців, книги про видатних діячів української культури.

У квітні – травні 2016 р. Харківський академічний російський драматичний театр ім. О. С. Пушкіна здійснив гастрольний тур по 14 містах КНР. У 2018-му р. за ініціативи «Центру культури та мистецтв Китаю» [4] українські студенти Київського хореографічного училища взяли участь у Міжнародному фестивалі класичного балету у Пекіні.

З 25 вересня по 19 листопада 2018 р. пройшли «Дні культури України в Китаї». До програми увійшли виступи Національного заслуженого академічного народного хору України ім. Г. Г. Верьовки, виставка робіт відомого українського фотохудожника В. Козюка, майстер-класи Петриківського художнього розпису [5].

У червні 2019 р. за підтримки Штаб-квартири Інституту Конфуція НМАУ та Центральної консерваторії музики був заснований Музичний центр Конфуція при НМАУ імені П. І. Чайковського [2]. Центр повинен був готувати та виконувати оперний репертуар, здійснювати освітню діяльність, організовувати тури та експозиції; стати осередком досліджень китайської музики та культурного обміну серед країн «Один Пояс, Один Шлях».

22 січня 2020 р. вихованці Дитячого балетного театру Харківської хореографічної школи закінчили 11-й фестивально-гастрольний тур по Китаю. Там вони показали казку «Білосніжка і сім гномів». Український театр багато років співпрацює з культурними організаціями КНР за програмою «Відкриті двері в мистецтво». Харківські діти відвідали

майстер-клас китайських артистів балету та побували в гостях у Національній балетній трупі Китаю, де взяли участь у гала-концерті з нагоди 60-річчя китайського балету [2].

З 7 січня по 4 лютого 2021 р. відбувся 21-й щорічний Міжнародний фестиваль «Meet in Beijing» [2], один з наймасштабніших мистецьких заходів КНР. Цього року захід відбувся в онлайн-форматі. За сприяння Посольства України в КНР на цьому фестивалі Україна була представлена зірками Національної опери України К. Кухар та О. Стояновим з модерним балетом «Діти ночі» та музичними відеокліпами й концертом популярного електро-фольк гурту «ОНУКА» [4].

Великі перспективи співпраці між двома країнами спостерігаються у сфері освіти. Україна долучилася до таких країн світу, що відкрили в Піднебесній свої навчальні заклади. Київський національний університет технологій та дизайну став першим українським закладом вищої освіти, що одержав ліцензію Міністерства освіти КНР на підготовку фахівців на базі Київського інституту Технологічного університету Цілу (Шаньдунської академії наук) у місті Цзінань. Перший китайсько-український заклад освіти навчатиме китайських студентів за спеціальностями: дизайн візуальних комунікацій, біотехнології та хімічна інженерія [1].

В Україні успішно працюють чотири Інститути Конфуція: в Київському національному університеті ім. Т. Шевченка, у Харківському національному університеті ім. В. Каразіна, у Південноукраїнському національному педагогічному університеті ім. К. Ушинського та у Київському національному лінгвістичному університеті. Крім того, у Київській гімназії східних мов № 1 створено клас Конфуція.

Українсько-китайські культурні відносини мають великий потенціал та постійно розвиваються.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Коваль О. Відкрито перший український інститут у Китаї / О. Коваль. URL: <https://sinologist.com.ua/koval-o-vidkryto-pershyj-ukrayinskyj-instytut-u-kytau/>. (дата звернення: 30.04.2021).
2. Музичний центр Конфуція при НМАУ імені П. Чайковського. URL: <https://knmau.com.ua/muzichnij-tsentr-konfutsiya/>. (дата звернення: 30.04.2021).
3. Пронь С. В. Китайський вектор зовнішньої політики України (історія, виклики сучасності, перспективи) / С. В. Пронь // Наукові праці. Політичні науки ЧДУ імені Петра Могили. – 2007. – Том 69. – Випуск 56. – С. 78-81.
4. Спаринський О. «Один пояс, один шлях» до овацій, або путівник по українсько-китайському шоу-бізнесу / О. Спаринський // Україна-Китай. 2021-01-18. URL: <https://sinologist.com.ua/sparynskyj-o-odyn-poyas-odyn-shlyah-ovatsij-abo-putivnyk-po-ukrayinsko-kytajskomu-shou-biznesu/>. (дата звернення: 30.04.2021).
5. «Центр культури та мистецтв Китаю» - нова громадська організація України. URL: <https://sinologist.com.ua/tsentr-kultury-ta-mystetstv-kytauu-nova-gromadska-organizatsiya-ukrayiny/>. (дата звернення: 30.04.2021).